

Rozgonyi Iván
Ki kezdte?

Szavam már nincs – mint halat a halász
a másik ember hálójába ráz.
Halnak halász jut, embernek meg ember
s a gyilkos ég, a víznélküli tenger
néz vissza rám, ha még szemet nyitok.
Így élünk együtt – megnyitott titok
minden s hiába álmodnál velem
– özönről álmodik a szerelem,
melyben a szüntelen halál, körül,
mint roncsok laza habban – tömörül.

Szavaknál nagyobb nyíltság sebe kezd
nőni köztünk – vajjon ki kezdte ezt
a hallgatást? – az egek hallgatását,
a partra vetett halak kapkodását,
amelynek megnyílik a félelem
– mit együtt kell majd átélned velem?

Tudóm üres, már régen hallgatok
s ki most nem ért – az is hallgatni fog.
Mit mondjak még? – a száraz eget nézem,
hogy iszonyatát megértsem egészen
Mit tudom én, hol a reggeli szél?
– lehelni sem tud, aki nem beszél.
A mellemet próbálgatom a vállal,
de csak kínlódni érzem, ott ahol
– mint gondolat és vér – egymásbafoly
a kicsi szív a túlságos halállal.

Partita

Most van az út poharában a bor,
 most van a múlt pora fáin.
 Részeg mozdulatával a távol
 összeüti halk üvegeink
 – néma harang.
 Szemedbe se már? sehová
 – ha mindenütt tűnik az ég,
 nem szabadít ki szárny,
 Förtelmesen únom a vak
 világot, mondhatom, már
 ronda bagoly maradok
 s becsukódik a virág...
 Vakon érik.
 Vakon öntözöd folytatását?
 – kápráztat, ha kerekre
 nyílnak ki majd szemeim.
 Hát inkább nyisd a tied,
 harmatosan repíts. Rossz
 a nem-mai-mámor,
 jobb piaci sátoros almánk.
 Kanna, patakpart. Jó. De ihatatlan
 pang deleinkben üreg – pereg vala por,
 ha mi vala kóc – odavan...
 – Kiskezű ágy volt.
 Át
 a szűkszemű székebe
 átlóm
 egy átok.
 Hever szaporodó szomorúság
 mint apadt hordó,
 ül üregében mélyen.
 De én?
 Eltántorodtam magamban a portól.
 Vérző hermelin,
 csapravertem a trónt
 s megiszom tetemem... Már éled
 belül-ledőlt hatalmam
 – úgy dong, mint hajó.
 Jó a trón,
 most jó.
 Jó, mint a folyó a napban,
 ha ingó tenyerén
 egy tágtekintetű visszatér.

Köpenyemben ülök – s hogy ebben mi a jó?
 – haldokló voltam mindig, félig letakarni való.
 Félig meg halhatatlan állat,
 vagyis halálraítélt köpenyegforgató,
 aki szabadkezet kapott és szabadlábbon járhat,
 négy lábú bútor is vagyok költöző billegésben,
 ha úgy tetszik, díszlethordozó vagyok – olyan a lihegésem,
 – kinyithatatlan festett szárnyasajtó,
 befejezetlen repülés színpadi részben,
 vállalkozásban pusztá vállak.
 És kezeim közt temetek.
 Tenyeremből ihat könnyet,
 öklömből nő virágod,
 mosolyog s meggyökeredzik.

Névnapi rózsák ellen

Amiért *egy*: tüske-szirma,
 azért a rózsza – rózsza.

Naponta-névnaponta
 vérrel szegett
 szegényes pompa.

A vér –
 egy vér,
 mióta Krisztus onta.

Jézus szebb,
 Jézus szerelmesebb.

Minek nekem
 majmok Krisztusa koronarácsban?
 Jézus kell nekem
 egyszerű rozsdás megszokásban

mint eső és kő a vas nyomával,
 király
 előre leverte homlokával:
 benne
 szemernyi rózsza semmi tüske.

Visszatérés

Erdőket megjárt katonák,
az útnak vége itt,
nyomot se hagytok,
ez a sík-sivatag már,
porban a por,
lélek csak a szélben, oázis az álom,
másutt se víz, se fű.

De újra rákezd
elfeledett ütemekkel, lassú
csillapodással
mondva ki mindent
a régtől ismerős
jóslat a vén fák ágai mélyén
s a csend a kútban.

(1980)

Kendő a szélben

Hajnali szél, esteli szél,
visszahozod-e, amit elvittél? –
széllel szegett kendő lebeg
napba veszett árnya felett,
szélnek szaladt holt árnyakat
árnya alatt éget a nap –
esteli szél, hajnali szél,
ide-oda lebeg az a mélykék éj.

(1978)